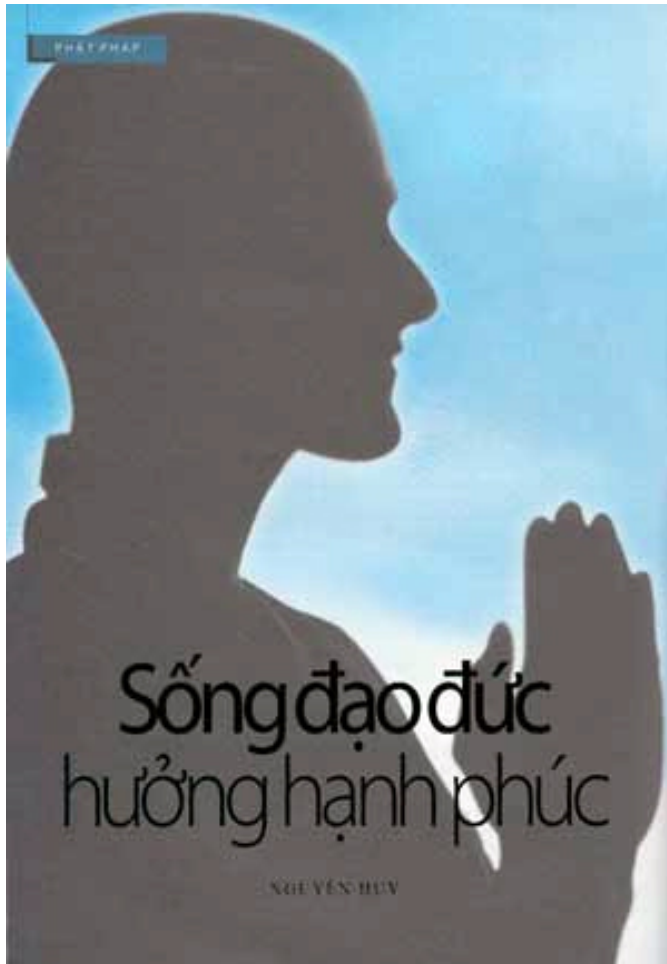

Đức Phật chân thật và hiền lành nên khuyên dạy những người rớt chân thật, hiền lành. Phật đến với đời kêu gọi đức tính chân thật và khuyến khích nếp sống hiền lành. Phật khuyên mọi người sống chân chánh, hiền lành sống đức hạnh hạnh phúc đời này và an lạc đời sau. Suốt cuộc đời mình, Phật đi hết làng này đến làng khác, hết thôn trấn này đến thôn trấn khác, hết quốc độ này đến quốc độ khác để khuyên mọi người bỏ ác làm lành, sống tiết độ, chân thật, không gian dối, sống từ tâm và hòa bình. Phật sống chân thật hiền lành và khuyên dạy những người rớt chân thật nên ai cũng mong muốn đức độ đức kiên và lòng nghe Phật.

Một hôm, Phật đang tu hành trong rừng Kosala (Kiều đà la) cùng với các chúng Tăng-kheo đi đến một làng Bà-la-môn của dân chúng Losala tên là Sa-la. Các gia chủ Bà-la-môn ở Sa-la hay tin: "Sa-môn Gotama là Thích tử, xuất gia tử gia tử Sakya, đang du hành trong rừng Kosala với các chúng Tăng-kheo, và đã đến Sa-la ...". Rồi các gia chủ Bà-la-môn ở Sa-la đi đến chỗ Phật, sau khi đến, một số đứng ngoài Ngài rồi ngồi xuống một bên...Sau khi ngồi xuống một bên, các gia chủ Bà-la-môn ở Sa-la bái chào Phật.(1)

"Thưa Tôn giả Gotama, do nhân gì, do duyên gì, ở đây, một số loài hữu tình sau khi thân mạng

chung đố c sanh vào thề n thú, Thề n gồ i, đố i này?

- Này các Gia ch, do nhân hành đúng pháp, hành đúng chánh đố o, này các gia ch, mà đố đây có mố t sồ loài hể u tình sau khi thân hoồ i mố ng chung đố c sanh thề n thú, Thề n gồ i, đố i này.

Chúng con không thể hể u nhể ng gì đố y đố Tôn gồ Gotama thuyể t mố t cách vồ n đố t nồ u không đố c gồ i thích rồ ng rồ. Lành thay, nồ u Tôn gồ Gotama thuyể t pháp cho chúng con đố chúng con hể u đố y đố nhể ng gì Tôn gồ Gotama thuyể t mố t cách vồ n đố t.

- Vồ y này các Gia ch, hãy nghe và khéo tác ý. Ta sồ gồ ng.

Thồ a vâng, Tôn gồ.

- Này các Gia ch, có ba loồ i thân hành đúng pháp, đúng chánh đố o, có bồ n loồ i khể u hành đúng chánh pháp, đúng chánh đố o, có ba loồ i ý hành đúng pháp, đúng chánh đố o. Này các Gia ch, thồ nào là ba loồ i thân hành đúng pháp, đúng chánh đố o?

Đố đây, này các Gia ch, có ngồ i đố bồ sát sanh, tránh xa sát sanh, bồ trồ ng, bồ kiể m, bồ t tằm quý, có lòng đố, sồ ng thồ ng sồ đố n hể nh phúc đố t cồ chúng sanh và loồ i hể u tình; đố bồ đố y cồ a không cho, tránh xa đố y cồ a không cho, bồ t cồ tài vồ t gì cồ a ngồ i khác, hoồ c đố i thôn làng, hoồ c đố i rồ ng núi không cho ngồ i đố y, ngồ i đố y không đố y trồ m tài vồ t đố y; đố bồ sồ ng theo tà hể nh vồ i các đố c; không giao cồ u vồ i các hể ng nồ nhân có mồ che chồ, có cha che chồ, có mồ cha che chồ, có anh che chồ, có chồ che chồ, có bà con che chồ, đố có chồ ng, đố c hình phồ t gồ y gồ c bồ o vồ, cho đố n nhể ng nồ nhân đố c trang sồ c bồ ng vòng hoa. Nhồ vồ y, này các Gia ch, là ba loồ i thân hành đúng pháp, đúng chánh đố o. Và này các Gia ch, thồ nào là bồ n loồ i khể u hành đúng pháp, đúng chánh đố o?

Đố đây, này các Gia ch, có ngồ i đố bồ vồ ng ngồ, tránh xa vồ ng ngồ, đố n chồ đố p hồ i, hay đố n chồ chúng tôi, hay đố n gồ a các thân đố c, hay đố n gồ a các đố hồ p, hay đố n gồ a vồ ng đố c, khi đố c đố n ra làm chồ ng và đố c hồ i: "Này ngồ i kia, hãy nó nhể ng gì ông bồ t"; nồ u bồ t ngồ i đố y nói "Tôi bồ t"; nồ u không bồ t, ngồ i đố y nói: "Tôi không bồ t"; hay nồ u không thồ y, ngồ i đố y nói: "Tôi không thồ y"; nồ u thồ y, ngồ i đố y nói: "Tôi thồ y". Nhồ vồ y, đố i nói cồ a ngồ i đố y, không trồ

thành công ý nghĩa; học vì nguyên nhân đúng, học vì nguyên nhân tha thân, học vì nguyên nhân mới vài quy định gì. Thầy nói hai điều, tránh xa nói hai điều, nghe điều gì cho này, không đi đến chỗ kia nó đã sanh chia rẽ rồi như người này, nghe điều gì cho kia không đi nói với người này đã sanh chia rẽ rồi như người kia; như vậy, người này sống hòa hợp như người ly gián, tăng trưởng như người hòa hợp, ưa thích hòa hợp, vui thích hòa hợp, thích thú hòa hợp, nói như người ưa đến hòa hợp. Thầy như người đi ác, tránh xa người nói đi ác, như người nói nhu hòa, dễ chịu, thông cảm đến tâm, tạo nhã, dễ lòng người, vui lòng người, người này nói như người như vậy. Thầy nói phù phàm, tránh xa người nói phù phàm, nói đúng thời, người này nói như người chân thật, nói như người có ý nghĩa, nói như người và Chánh pháp, nói như người và Luật, nói như người đáng được gìn giữ. Vì nói hợp thời, nên người nó thu hút, có mặt chỗ, hết thời, có ích lợi. Như vậy, này các Gia chủ, có bốn lo ngại khi hành đúng pháp, đúng chánh đạo. Và này các Gia chủ, thì nào là ba lo ngại hành đúng pháp, đúng chánh đạo?

Ở đây, này các Gia chủ, có người không có tham ái, không tham ái tài vật của khác, nghĩ rằng: "Ôi, mong rằng mình tài vật của người khác trở thành của mình". Người có người không có tâm sân, không có khi lên hơi ý, hơi giận, như người nghĩ rằng: "Mong rằng người loài hủu tình này sống không thù hận, không oán thù, không nhừu lòng, được an lạc, lo nghĩ thân". Người này có chánh kiến, không có điên đảo: "có bệnh, có kết quả của bệnh, có đau, có cúng dường, các hành vi thiện ác, có kết quả đức hạnh, có đời này, có đời sau, có mẹ, có cha, có các lo ngại hóa sanh, trong đời, có các Sa-môn, Bà-la-môn chân chánh hành trì, chân thành thành tựu, sau khi từ thế gian tuyên bố cho đời này và đời sau". Như vậy, này các Gia chủ, có ba lo ngại hành đúng pháp, đúng chánh đạo.

Như vậy, do nhân hành đúng pháp, hành đúng chánh đạo, này các Gia chủ, ở đây, mình sẽ loài hủu tình sau khi thân học mà chung được sanh vào thiện thú, Thiện giới, đời này.

NGUYỄN HUY

Chú thích: (1). Kinh Saleyyaka, Trung Bộ

Nguồn: <http://tapchivanhoaphatgiao.com/blog/phat-phap/song-dao-duc-huong-hanh-phuc.html>